

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2020жылғы « 30 » желтоқсандағы
№ 941қаулысына
2-қосымша

Мемлекеттік ғылыми-техникалық
сараптаманы ұйымдастыру
және өткізу қағидаларына
4-қосымша

(МҒТС объектісінің ЖТН мен атауы)
бағдарламалық-нысаналы қаржыландыру аясындағы өтінімге сараптамалық қорытынды

P/c №	Бағалауөлшемшарттарыныңатауы	Жалпыбалл	Сарапшыныңжетектеушісұрақтарғажауаптарыменқосатүсініктемелері	
1.	Зерттеужоспарыныңинновациялылығы		<p>(150 сөзден аспау керек) Өтінім беруші ұсынған зерттеу жоспарының инновациялылығын негіздеуге арналған ақпарат осы өлшемшарт бойынша өтінімді бағалауғажеткіліктіме? Өтінім берушінің зерттеу жоспарының инновациялылығы туралы дәлелдері қаншалықты негізделген және дәйекті болып табылады? Өтінім берушінің зерттеу жоспарының инновациялылығы негіздемесінің сапасы туралы сарапшының басқа да түсініктемелері.</p>	(0-ден 3-кедейін)
			<p>(300 сөзденаспау керек) Зерттеуденкүтілетіннәтижелерқаншалықтыжаңаболыптабылады? Бағдарламашеңберіндезерттелетінғылымижәне (немесе) әдіснамалықпроблемалықсалаларқаншалықтыжаңаболыптабылады? Зерттеужоспарышеңберіндеөтінімберушініңқолданатынәдістеріментәсілдеріқаншалықтыжаңаболыптабылады? Оларқаншалықтызаманауижәнеөзектіболыптабылады?</p>	(0-ден 6-ғадейін)

			Зерттеу нәтижелерін жариялауға таңдалған журналдардың деңгейі қаншалықты жоғары? Зерттеуден күтілетін нәтижелер жаһандық және салалық аспектілерде қаншалықты маңызды болып табылады? Сарапшының зерттеу жоспарының инновациялылығы туралы басқа да түсініктемелері.	
2.	Зерттеу жоспарының сапасы және іске асырылуы	(150 сөзден аспау керек) Зерттеу проблемасы қаншалықты негізделген? Өтінім беруші зерттеу жоспарының мақсатын, мәселелерін, гипотезаларымен болжамдарын қаншалықты түсінікті жасаған? Гипотезалар (болжамдар) ғылыми болып табыла ма? Зерттеулерді орындауға арналған ғылыми-техникалық тапсырмалардың міндеттері қаншалықты шешілуі мүмкін? Ғылыми-техникалық тапсырмалардың нәтижелеріне қаншалықты қол жеткізуге болады?		(0-ден 3-ке дейін)
		(250 сөзден аспау керек) Зерттеуде қолданылған әдістер қаншалықты негізделген? Қолданылатын әдістер мен тәсілдер алғашқы ойылған мақсаттарға, міндеттерге, гипотезаларға және күтілетін нәтижелерге қаншалықты сәйкес келеді? Өтінім берушінің бастапқы деректерді жинау тәсілдері және олардың дерек көздері қаншалықты нақты? Өтінім беруші зерттеу мәселелері мен деректерді жинау әдістері арасындағы үйлесімділікті көрсете алған ба? Алынған деректерді кейіннен статистикалық өңдеуге арналған эксперименттер қаншалықты дұрыс жоспарланған? Өтінім беруші плагиатқа, деректердің ойдан шығарылуы мен бұрмалануына, жалған тең авторлыққа және нәтижелерді иемденіп алуға жол бермеуге қатысты мәселелерді қаншалықты тиімді шешетін болады? Өтінім беруші адамдар мен жануарлардың қатысуымен жүргізілетін эксперименттік зерттеулерге қатысты этикалық мәселелерді қаншалықты пысықтаған? Өтінім беруші тиісті нормаларды сапалы деңгейде қаншалықты сақтаған? Сарапшының зерттеулерге ұсынылған әдістер мен тәсілдердің сапасы және олардың мақсаттары, міндеттері мен күтілетін нәтижелеріне сәйкестігі, жалпы алғанда сапасы мен зерттеу жоспарына байланысты басқа да түсініктемелері.		(0-ден 3-ке дейін)

		<p>(250 сөзден аспау керек) Зерттеу жоспарының мақсаттары, гипотезалары мен күтілетін нәтижелері қаншалықты шынайы? Орындалатын жұмыстың ресурстары, орындалу мерзімі және мазмұны зерттеудің мақсаттары мен міндеттеріне, әдістері мен күтілетін нәтижелеріне қаншалықты сәйкес келеді? Зерттеуді табысты аяқтау үшін қандай тәуекелдер бар? Олардың дәрежесі қандай, өтінім беруші тәуекелдерден қою мәселелерін қаншалықты пысықтаған? Бағдарламаны іске асырудың баламалы жолдары мен тәсілдері бар ма? Өтінім беруші ұсынған зерттеу жоспарының баламалы нұсқалармен салыстырғанда қандай артықшылықтары бар? Өтінім берушінің жариялауға жоспарлап отырған мақалаларының саны қаншалықты негізделген болып табылады? Жарияланымдардың сапасы және саны конкурстық құжаттаманың талаптарына сәйкес келе ме? Зерттеу нәтижелерін өтінімде көрсетілген журналдарда жариялауға қабылдау ықтималдығы қандай? Библиографиялық базалардың бірінші квартильдеріндегі жетекші ғылыми журналдарға зерттеулер нәтижелерін жариялау қаншалықты мүмкін? Зерттеу жоспарының іске асырылуы туралы сарапшының басқа түсініктемелері.</p>	<p>(0-ден 3-ке дейін)</p>
3.	<p>Күтілетін нәтижелердің маңыздылығы мен орындалуының</p>	<p>(150 сөзден аспау керек) Күтілетін нәтижелердің маңыздылығы қаншалықты айқын және толық тұжырымдалған? Өтінім берушінің күтілетін нәтижелер туралы пікірі қаншалықты нақты және негізделген болып табылады?</p>	<p>(0-ден 3-ке дейін)</p>

		<p>(300 сөзденаспау керек)</p> <p>Зерттеудің күтілетін нәтижелерін қандай салада қолдануға болады? Олардың көмегімен шешілетін мәселенің сипаты мен ауқымы қандай? Күтілетін нәтижелер қолданыстағы аналогтармен (аналогтары болмаған кезде ұқсас проблеманың қолжетімді шешімдерімен салыстырғанда) бәсекеге қабілетті ме?</p> <p>Бағдарламаны іске асырудың әлеуметтік, экономикалық, экологиялық немесе өзге нәтижесі қаншалықты негізделген? Зерттеудің нәтижелері Қазақстанның ғылыми-техникалық әлеуетінің деңгейі мен бәсекеге қабілеттілігіне қалай әсеретеді?</p> <p>Стратегиялық маңызды мемлекеттік міндеттерді шешуден басқа, бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері өндіріс, ғылым, білім салаларындағы жағдайды едәуір өзгертуге табысты ықпал ете алады ма? Алынған нәтижелер стратегиялық маңызы бар мемлекеттік міндеттерді дамытуға қаншалықты ықпал етеді?</p> <p>Бағдарлама өнімді коммерцияландыруға, енгізуге, жасауға едәуір әлеуеті бар нәтижелер алуды болжай ма? Әлеуметтік сипаттағы бағдарлама үшін бағдарлама нәтижелерін енгізу (пайдалану) барысында әлеуетті игіліктерді (тұрмыс, еңбек жағдайын т.б. жақсарту) алушыларды қамту маңызды ма? Бағдарламаның күтілетін нәтижелері экология, энергия жұмсау тұрғысынан тиімді, бәсекеге қабілетті болып табыла ма? Ғылыми, ғылыми-техникалық және инновациялық бағдарламаларды іске асыру салдарларын/нәтижелерін болжау қолжетімді болып табыла ма? Бағдарламаларды іске асырудың ғылыми-техникалық, әлеуметтік-экономикалық, экологиялық (қажет болған жағдайда) салдарына/нәтижелеріне қол жеткізу қамтамасыз етіле ме? Зерттеулерден күтілетін нәтижелерді пайдаланудың жолдары қандай? Олар практикалық қолданысқа қаншалықты дайын болуы мүмкін? Оларды қолдануда қандай шектеулер болады? Жобаның нәтижелері бойынша жарияланған мақалалардан өзге ғалымдардың тұрақты түрде дәйексөздер келтіру ықтималдығы қандай? Күтілетін зерттеу нәтижелерінің маңыздылығы туралы сарапшының басқа түсініктемелері.</p>	<p>(0-ден 6-ғадейін)</p>
--	--	--	------------------------------

4	Өтінім берушінің құзыреттілігі және зерттеу ортасының сапасы		<p>(150 сөзден аспау керек) Зерттеу тобы және зерттеу ортасы қаншалықты толық әрі сапалы сипатталған? Олардың сипаттамасы зерттеу жоспарына сәйкестігін бағалауға қаншалықты мүмкіндік береді?</p>	(0-ден 2-ге дейін)
			<p>(300 сөзден аспау керек) Зерттеу тобының құрамы қаншалықты сапалы негізделген? Зерттеулерде зерттеу тобы мүшелерінің әрқайсысының рөлі қаншалықты түсінікті негізделген? Олардың үлестері алғайылған мақсатқа, міндеттерге, күтілетін нәтижелерге және ұсынылатын зерттеу жоспарына сәйкес зерттеуді аяқтау үшін қаншалықты қажет? Зерттеу тобының жетекшісі мен мүшелерінің біліктілігі мен тәжірибесі зерттеудің талаптарымен бейініне қаншалықты сәйкес келеді? Жетекші негізгі автор (корреспонденция авторы немесе бірінші автор) ретінде, оның ішінде бағдарламаның бағыты бойынша халықаралық рецензияланған жетекші ғылыми журналдарға мақалаларды үнемі жеткілікті түрде жариялап тұра ма? 40 жасқа (қоса алғанда) дейінгі ғалымдардың, студенттердің, магистранттар мен PhD докторлардың зерттеудегі рөлдері олардың зерттеушілер ретіндегі дайындықтарына қаншалықты ықпал етеді? Олардың рөлі зерттеу жоспарына сәйкес қаншалықты негізделген? Сарапшының зерттеу тобы мен оның зерттеу талаптарына сәйкестігінің сапасы туралы басқа түсініктемелері.</p>	(0-ден 3-ке дейін)
			<p>(300 сөзден аспау керек) Өтінім берушінің құзырындағы инфрақұрылым зерттеу жоспарының қажеттіліктеріне қаншалықты сәйкес келеді? Өтінім берушінің құзырындағы зерттеу жабдығымен басқа құрал-саймандар зерттеулердің ұсынылған тәсілдері мен әдістерін қолдануға қаншалықты мүмкіндік береді? Бөгде ұйымдардың инфрақұрылымдарын жобада қолдану қаншалықты негізделген болып табылады? Бағдарлама аясында бағдарламаның мақсаты, міндеті мен ауқымы тұрғысынан алғанда жабдықты сатып алу қаншалықты негізделген болып</p>	(0-ден 3-ке дейін)

		<p>табылады? Өтінім берушінің бағдарлама аясында сатып алған материалдары зерттеу жоспарына сәйкес келеме? Сатып алатын жабдықта жұмыс істеу үшін жобаға қатысушылардың біліктілігі жеткілікті ме? Бағдарламаға қатысушылар сатып алынған жабдықты, оның ішінде бағдарлама аяқталғаннан кейін де тиімді пайдалана ала ма? Бағдарламаны іске асыруда бірлесе орындаушыларды тарту қаншалықты негізделген? Зерттеу тобының мүшелері тиісті жұмыстарды өзбетінше орындай ала ма? Зерттеу Қазақстанның әлемдік ғылыми қауымдастыққа ықпалдасуына қаншалықты септігін тигізеді? Бағдарлама аясындағы ғылыми іссапарлар қаншалықты негізделген? Зерттеуден күтілетін нәтижелер мен мақсаттарға қол жеткізу үшін олар қаншалықты ықпал етеді? Сарапшының зерттеу ортасының және оның зерттеу жоспарына сәйкестігінің сапасы туралы басқа түсініктемелері.</p>	
		<p>(50 сөзге дейін, кемінде 10 Хиршиндексі бар шетелдік ғалымдарға наескеріледі) 1 балл – егер шетелдік ғалымдардың қатысуы мен олардың зерттеудегі рөлі толық негізделген болса, олардың құзыреттілік саласы мен деңгейі зерттеу жоспарының талаптарына талық сай келсе және олардың бағдарламаның іске асырылуына қосқан үлесі мақсатқа қол жеткізуге қажет болып табылса; 0,5 балл – егер шетелдік ғалымдардың қатысуы, олардың құзыреттілік саласы мен деңгейі бағдарламаның қажеттіліктеріне сай болса, олардың рөлі мен қосқан үлесі зерттеудің мақсатына қол жеткізуге оң әсерін тигізсе, бірақ зерттеудің табысты аяқталуы олардың қатысуынсыз да мүмкін болса; 0 балл – егер шетелдік ғалымдардың бағдарламаға қатысуы негізсіз болса және (немесе) олардың құзыреттілік саласы мен деңгейі бағдарламаның талаптарына сай келмесе және (немесе) олардың бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізудегі үлесі елеусіз болса немесе шетелдік</p>	<p>10 (0-ден 1-ге дейін)</p>

		ғалымдардың жобаға қатысуы көзделмесе.	
5. Зерттеудің пәнаралылығы		(100 сөзге дейін) 2 балл – егер бағдарлама ауқымды ғылыми бағыттар арасындағы ынтымақтастықты қамтамасыз ету жағынан пәнаралық болып табылса, пәнаралық тәсіл өтінімде толық негізделіп, бағдарламаның мақсатына қол жеткізу үшін қажетті болса. 1 балл – егер бағдарлама пәнаралық болса, бірақ өтінімдегі тәсіл толық негізделмесе немесе бағдарламаның мақсатына толығымен жауап бере алмаса немесе пәнаралық тәсілі шағын ғылыми бағыттар арасындағы өзара қарым-қатынас ретінде ғана болса. 0 балл – егер бағдарлама пәнаралық болып табылмаса немесе өтінімдегі тәсілі негізделмесе және бағдарламаның мақсатына сай болмаса. Сарапшы пікірі қысқашан негізделуі керек.	
Қорытынды балл	Жоғарыда көрсетілген бағалардың өлшем шарттары бойынша ортақ балдың қосындысы		
Сұратылатын қаржыландырудың негізділігі	(250 сөзден аспау керек) Өтінімнің негізгі сандық параметрлеріне кере отырып (мысалы, зерттеушілердің санын, сатып алынған материалдар мен жабдықтардың көлемін, іссапарлар санын т.б.), өтінім берушінің сұраусалған қаржыландыру сомасы бағдарламаның маңыздылығына және оның мақсаттары мен күтілетін нәтижелерге қол жеткізуге қажетті нақты қаржы көлеміне сәйкестігін бағалау. Түзетулер қажет болған жағдайда, қандай баптар бойынша және қандай мөлшерде бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізу үшін залал келтірмейтіндей түзетулер енгізу қажеттігін көрсету.		
Басым бағытқа сәйкестігі	(100 сөзден аспау керек) Өтінімнің ол берілген басым бағытқа және мандандырылған ғылыми бағытқа қаншалықты сәйкес келетінін бағалау, сарапшы пікірі қысқаша түсіндірілуі керек.		
Мықты тұстары	(150 сөзден аспау керек) Бағдарламаның мәлімделген мақсатына қол жеткізуге мүмкіндік беретін зерттеудің негізгі ерекшеліктері мен оның сипаттамасына қысқаша тоқталу.		
Әлсіз тұстары	(150 сөзден аспау керек) Зерттеудің негізгі кемшіліктері және олардың күтілетін нәтижелерге қол жеткізуге қпалының дәрежесі не қысқаша тоқталу. Бағдарламаны іске асырудасын анық және оның мақсаттарына қол жеткізуге күмән келтіретін кемшіліктерді жеке бөліп көрсету.		
<i>Сарапшының Т.А.Ә. (болған жағдайда)</i> _____			